

ΑΡΑΓΕΣ

Αριστερή Αγωνιστική Ενωτική Συσπείρωση

συμμετέχουν ανένταχτοι/ες αγωνιστές-αγωνίστριες και:

Παριστερή Αγωνιστική
Παρέμβαση εργαζόμενων
μηχανικών

αριστερή τροφή

συσπείρωση
αριστερων μηχανικών

ΤΟΜΗ
ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΣΕΚΤΟ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΑΡΑΓΕΣ ΣΤΗΝ Α/ΤΕΕ 19.11.2022

ΘΕΜΑ 4: Εργασιακά θέματα μηχανικών και αντικειμενικές αμοιβές

Εισαγωγή

Όλα τα τελευταία χρόνια έχει διαμορφωθεί ένα περιβάλλον εργασίας ιδιαίτερα καταστροφικό για τους μισθωτούς, τους αυτοαπασχολούμενους και τους ανέργους μηχανικούς και πολύ βολικό για τους εργοδότες και τις εταιρείες, που έχουν αυξήσει σημαντικά τα κέρδη τους. Η μείωση των μισθών και η χειροτέρευση των όρων εργασίας μέσω της κατάρτησης των συλλογικών συμβάσεων, αποτελούν τον βασικότερο λόγο της ανάκαμψης των κερδών του κεφαλαίου. Ως γενικό πλαίσιο θεωρούμε ότι το ΤΕΕ θα έπρεπε να ασχολείται ενεργότερα με τα εργασιακά θέματα όλων διπλωματούχων μηχανικών, των μισθωτών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και των ελεύθερων επαγγελματιών, υποστηρίζοντας τους αγώνες τους για τη βελτίωση των όρων εργασίας τους και των όρων άσκησης του επαγγέλματος. Ως ΑΡΑΓΕΣ προσπαθούμε με κάθε τρόπο να ενισχύσουμε αυτούς τους αγώνες επιδιώκοντας την ενωτική παρέμβαση στο εργατικό και λαϊκό κίνημα. Προτάσσουμε την δυναμική διεκδίκηση των εργασιακών δικαιωμάτων ενάντια στα εργοδοτικά συμφέροντα, τα οποία εκπροσωπούνται, είτε διαμεσολαβημένα από τις καθεστωτικές παρατάξεις είτε και αδιαμεσολάβητα, στους μηχανισμούς του ΤΕΕ:

- Παλεύουμε μέσα από τα Σωματεία, όπως το Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών, για υπογραφή συλλογικής σύμβασης εργασίας. Μείωση των ωρών εργασίας 35ωρο 5ήμερο 7ωρο. Αυξήσεις μισθών για να καλύψουμε τις ανάγκες μας.
- Διεκδικούμε μόνιμη και σταθερή δουλειά για όλους, με πλήρη δικαιώματα. Να καταργηθούν όλοι οι νόμοι της ελαστικής εργασίας. Κανονικές προσλήψεις, να καταργηθεί το μπλοκάκι στην εξαρτημένη σχέση εργασίας. Μαζικές προσλήψεις στις δημόσιες υπηρεσίες για να καλυφθούν οι κοινωνικές ανάγκες. Απαγόρευση των απολύσεων.
- Δημοκρατικές και συνδικαλιστικές ελευθερίες. Με συνδικάτα ελεύθερα από κράτος – κυβερνήσεις και εργοδότες, ενάντια στην περιστολή του δικαιώματος της απεργίας και το νόμο Χατζηδάκη.
- Αναγνώριση της ιδιότητας του ανέργου για τους συναδέλφους που αδυνατούν να πληρώσουν φόρους και ασφαλιστικές εισφορές με πλήρη κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- Για να ασκηθεί ξανά το ελεύθερο επάγγελμα με αξιοπρέπεια. Αξιοπρεπείς αμοιβές, επαναφορά του κώδικα αμοιβών, μέτρα προστασίας των αυτοαπασχολούμενων απέναντι στις απαιτήσεις των μεγάλων κατασκευαστικών και μελετητικών εταιριών για κακοπληρωμένη εργασία.

- Απαιτούμε πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων στη κατεύθυνση ενός εναλλακτικού μοντέλου ανάπτυξης προς όφελος της κοινωνίας.

Στα παρακάτω περιγράφουμε συνοπτικά την εργασιακή κατάσταση και τα αιτήματα των κύριων κατηγοριών των διπλωματούχων μηχανικών: α) των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα, β) των μισθωτών του δημόσιου τομέα και γ) των αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών.

Μισθωτοί μηχανικοί ιδιωτικού τομέα

Στον ιδιωτικό τομέα παρά την άνοδο της τεχνικής - κατασκευαστικής δραστηριότητας, η οποία έχει περιορίσει αισθητά την ανεργία, εξακολουθούν να υπάρχουν οι ίδιοι όροι που με την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας μείωσαν το μέσο μισθό στον κλάδο, με το κάτω όριο μισθού να βρίσκεται πλέον στα 713 ευρώ μικτά. Την ίδια σημειώνεται επί σειρά ετών αυξημένη κερδοφορία των ομίλων που διαμορφώθηκε στο έδαφος των χαμηλών μισθών των μισθωτών μηχανικών του ιδιωτικού τομέα. Μάλιστα, η εντατικοποίηση της εργασίας που επιβάλλει η εργοδοσία στα εργοτάξια έχει οδηγήσει σε «εργατικά ατυχήματα», με το θάνατο εργατών και συναδέλφων μηχανικών.

Στον κλάδο ανθεί η απληρωσιά, οι απολύσεις, η απλήρωτη υπερωριακή, ενώ η εγκυμοσύνη βρίσκεται διαρκώς στο στόχαστρο της εργοδοσίας. Οι επισφαλείς μορφές εργασίας, με κορυφαία το μπλοκάκι, ως δήθεν «συνεργασία» με τους εργοδότες, διαμορφώνουν ένα εργασιακό περιβάλλον γεμάτο ανασφάλεια. Ειδικά για τις έγκυες συναδέλφους, η περίοδος του τοκετού και μετά τη γέννα, είναι μια περίοδος γεμάτη ανασφάλεια, καθώς αντί να προστατεύονται, βιώνουν το άγχος της περικοπής μισθών και του κινδύνου της απόλυσης.

Ταυτόχρονα, ο μισθός εξανεμίζεται απ' την έκρηξη του πληθωρισμού, της ακρίβειας στην ενέργεια, στα ενοίκια, στα βασικά είδη και υπηρεσίες, την υπερφορολόγηση των εργαζομένων μέσω άμεσων και έμμεσων φόρων και τις αλλαγές στο ασφαλιστικό που υπέβαλλαν υπέρογκες ασφαλιστικές εισφορές με περικοπή των παροχών για σύνταξη και για περίθαλψη.

Σε αυτό το φόντο ως ΑΡΑΓΕΣ **στηρίζουμε τους αγώνες των σωματείων του κλάδου, όπως το ΣΜΤ, για την άμεση υπογραφή Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΣΣΕ) στον κλάδο που θα καλύπτει τους εργαζόμενους μηχανικούς στο ιδιωτικό. Η ΣΣΕ, που διεκδικούν τα κλαδικά σωματεία:**

- Καθορίζει με τρόπο συλλογικό κατώτατους μισθούς που αυξάνονται με βάση τα χρόνια δουλειάς στον κλάδο. Βάζει τέλος στη λογική της «ατομικής διαπραγμάτευσης» των μισθών και στο «επιχειρησιακό απόρρητο» που επιτρέπουν στην εργοδοσία να «λογαριάζεται» με τον καθένα χωριστά, να κρατάει για χρόνια στην ίδια μισθολογική κλάση έμπειρους εργαζόμενους ή να εμφανίζει ως «εταιρική ευθύνη» την αύξηση μετά από χρόνια δουλειάς, ώστε να συμπιέζει ή να συγκρατεί σύμφωνα με τις ανάγκες της κερδοφορίας το μέσο μισθό στον κλάδο.
- Επιβάλλει δραστικές αυξήσεις στους μισθούς τέτοιες που οι εργαζόμενοι μηχανικοί να μπορούν να ζουν με αξιοπρέπεια από το μισθό τους.
- Ρυθμίζει τον ημερήσιο και εβδομαδιαίο εργάσιμο χρόνο στο 35ωρο (5ημερο, 7ωρο) ενάντια στα εξαντλητικά ωράρια, ώστε να μη μπορεί η εργοδοσία να επιβάλλει απλήρωτα τα καθημερινά δεκάωρα ή τη δουλειά τα Σαββατοκύριακα.
- Περιλαμβάνει μια σειρά δικαιωμάτων: όπως η προστασία των εγκύων, τα δεδουλευμένα για την εκτός έδρας εργασία και το εξωτερικό, η πληρωμή υπερωριών, η προστασία από την απόλυση

και η κατοχύρωση αποζημίωσης απόλυσης, τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας, η προστασία των προσωπικών δεδομένων και η κατοχύρωση όλων συνδικαλιστικών ελευθεριών.

- Ενοποιεί όλες και όλους κόντρα στους διαχωρισμούς που θέλει να επιβάλλει η εργοδοσία για να μας κατακερματίζει όπως: μισθωτοί-«συνεργάτες με ΔΠΥ», παλιοί-νέοι, ωρομίσθιοι – με σταθερό μισθό, αυτασφαλισμένοι – ασφαλισμένοι βάσει παρ9/Άρθρου 39 Ν.4387/2016 με την υπογραφή συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου για όλες/ους τις/τους εργαζόμενες/ους που παρέχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας.
- Κατοχυρώνει ειδικά τα δικαιώματα των νέων εργαζόμενων που βιώνουν πιο έντονα την «εργασιακή ζούγκλα», οι οποίοι εναλλάσσουν περιόδους ανεργίας, «κατάρτισης», προσωρινής εργασίας με μισθό που ξεκινάει απ' αυτόν των 713 Ευρώ Μικτά.

Παράλληλα με την άμεση υπογραφή ΣΣΕ στηρίζουμε και συμμετέχουμε στους αγώνες για την κατάργηση της απαράδεκτης εργασίας με «μπλοκάκι», που κυριαρχεί στον κλάδο, την ανάκληση απολύσεων και την κατάργηση του νόμου Χατζηδάκη που χτυπά το δωρο και τις συνδικαλιστικές ελευθερίες.

Διεκδικούμε επιπλέον, την αναγνώριση των ανέργων συναδέλφων με επίδομα ανεργίας για όλους, μαζί με την απαίτηση να καταργηθούν τα προγράμματα σύγχρονης δουλείας στον ιδιωτικό αλλά και στο δημόσιο τομέα (κοινωνικής εργασίας, voucher κτλ). Απαιτούμε ακόμα πρόσβαση των ανέργων στην υγεία, τις συγκοινωνίες, και σε όλες τις κοινωνικές υπηρεσίες και ζητάμε ο χρόνος ανεργίας να μετρά στα συντάξιμα έτη.

Ειδική μνεία κάνουμε τέλος και για τους υποψήφιους διδάκτορες μηχανικούς, οι οποίοι εργάζονται σε συνθήκες διαρκώς μειούμενης κρατικής χρηματοδότησης των ιδρυμάτων. Πέραν της κύριας και συνήθως αμισθί ή κακοπληρωμένης εργασίας τους, συχνά χρεώνονται και με διάφορα άλλα καθήκοντα, λόγω και της συρρίκνωσης του προσωπικού, για τα οποία δεν πληρώνονται. Όλο και περισσότερο είναι θύματα εκμετάλλευσης των μεγαλοκαθηγητών. Απέναντι σε αυτό, απαιτούμε την άμεση εργασιακή κατοχύρωση όλων των εργαζόμενων στην έρευνα, με συμβάσεις και πλήρη ασφαλιστικά δικαιώματα.

Μισθωτοί μηχανικοί δημόσιου τομέα

Οι μισθωτοί μηχανικοί του δημόσιου τομέα βιώνουν ήδη δέκα χρόνια παγωμένων αποδοχών λόγω των πολιτικών λιτότητας που εφάρμοσαν όλες οι μνημονιακές κυβερνήσεις. Οι τεράστιες αυξήσεις στην ενέργεια αλλά και σε όλα τα βασικά είδη κατανάλωσης έχουν οδηγήσει τους εργαζόμενους μηχανικούς του δημοσίου στην εξαθλίωση. Επιπλέον, μεγάλη υποστελέχωση – τεράστιες ποινικές ευθύνες, ενώ βρίσκονται αντιμέτωποι με το φάσμα των ιδιωτικοποιήσεων. Αντί για προσλήψεις μηχανικών με μόνιμες και σταθερές σχέσεις εργασίας, εισάγονται προσωρινές και επισφαλείς σχέσεις εργασίας. Τα βασικά αιτήματα των μηχανικών του δημοσίου, έτσι όπως έχουν εκφραστεί από το επίσημο συνδικαλιστικό τους φορέα της ΕΜΔΥΔΑΣ συνοψίζονται στα εξής:

A. Δημιουργία Κλαδικού Μισθολογίου που να αποτυπώνει τις ιδιαιτερότητες του κλάδου μας (αυξημένες ποινικές ευθύνες, υποχρεωτική εγγραφή σε Επαγγελματικό Επιμελητήριο και αποκλειστική χρήση των επαγγελματικών μας δικαιωμάτων από το Δημόσιο, Πενταετείς σπουδές κλπ). Να θεσμοθετηθεί ξανά το πρόσθετο Κλιμάκιο για τις Πενταετείς σπουδές, ως ένα πρώτο βήμα σε αυτή την κατεύθυνση, όπως σε όλα τα προγενέστερα Μισθολόγια.

B. Μισθολογική Αναγνώριση των Integrated Master.

Γ. Να προσμετρηθεί κανονικά ο εργασιακός χρόνος της διετίας 2016-2017 στη μισθολογική ωρίμανση, που αυθαίρετα η προηγούμενη κυβέρνηση με το Ν.4354/15 έχει καταργήσει. Να προστεθεί επιτέλους το Μισθολογικό κλιμάκιο που μας αφαιρέθηκε.

Δ. Να αντιμετωπιστεί το θέμα με το αυξημένο κόστος των Εκτός Έδρας μετακινήσεων, που αυτή τη στιγμή χρηματοδοτούνται από την τσέπη μας, ειδικά όσον αφορά τη χιλιομετρική αλλά και την ημερήσια αποζημίωση. Για το θέμα έχουμε υποβάλλει εγγράφως τις προτάσεις μας, εδώ.

Ε. Να αποδοθεί πλήρης μισθολογική αναγνώριση της προϋπηρεσίας εκτός δημοσίου που αναγνωρίστηκε με το Π.Δ. 69/16. Οι γνώσεις και η εμπειρία των μηχανικών, από την εργασία τους στον ιδιωτικό τομέα που μεταφέρεται στο Δημόσιο, δεν πρέπει να μηδενίζεται. Ειδικά οι ελάχιστοι νέοι συνάδελφοι μας που διορίστηκαν τα τελευταία χρόνια αμείβονται με εξευτελιστικές αποδοχές (περίπου 800 € το μήνα) παρά το γεγονός ότι πλέον διορίζονται σε μεγάλες ηλικίες και με μεγάλη επαγγελματική εμπειρία που δεν προσμετράτε πουθενά. Να αποδοθεί η Προσωπική διαφορά, σε όσους προέρχονται από «παγωμένους» διαγωνισμούς του 2009-2010. Να αναγνωρισθεί μισθολογικά κάθε είδους προϋπηρεσία στο Δημόσιο (πχ 8μηνα). Να διατηρείται η προσωπική διαφορά σε όσους μετατάσσονται ή έχουν μεταταχθεί με οποιαδήποτε τρόπο (μετατάξεις – υποχρεωτική ή εθελούσια κινητικότητα κλπ) και με αναδρομική ισχύ.

ΣΤ. Η πρόσφατη πρόβλεψη του Ν.4940/2022 για την αναστολή της περικοπής της προσωπικής διαφοράς κατά την αλλαγή Μισθολογικών Κλιμακίων διεκδικούμε να επεκταθεί από 1/1/2022.

Ζ. Να γίνει αποδεκτή η πρόσφατη απόφαση του Β΄ Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Αριθμός Γνωμοδότησης 187/2020) για την αποζημίωση απόλυσης ΙΔΑΧ Μηχανικών.

Η. Αποζημίωση για τη συμμετοχή σε Επιτροπές Δημοσίων Συμβάσεων και Συμβούλια με διαφανή κριτήρια επιλογής.

Θ. Πλήρη επαναφορά του 13ου και 14ου μισθού στο σύνολο των Δημοσίων Υπαλλήλων, με πολιτική απόφαση της κυβέρνησης.

Ι. Αναπροσαρμογή του κατώτατου εισαγωγικού μισθού στο Δημόσιο (και κατ' επέκταση όλων) τουλάχιστον στο ύψος του πληθωρισμού.

ΙΑ. Κατάργηση όλων των μη ανταποδοτικών εισφορών (ΤΠΔΥ, ΟΑΕΔ, Εισφορά Αλληλεγγύης κλπ).

ΙΒ. Επέκταση του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και στους Διπλωματούχους μηχανικούς που εργάζονται σε αντίστοιχους χώρους.

Ελεύθεροι επαγγελματίες-αυτοαπασχολούμενοι

Οι συνάδελφοι που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα έχουν δεχτεί πολλαπλά χτυπήματα τα τελευταία χρόνια. Η αναδουλειά που έφερε η κρίση, σε συνδυασμό με την φορολόγηση και τις ασφαλιστικές εισφορές έχουν οδηγήσει μεγάλο τμήμα των συναδέλφων να αδυνατούν να ασκήσουν το επάγγελμα με αξιοπρέπεια. Η υποχώρηση της οικοδομής τα προηγούμενα χρόνια μαζί με τις αλλαγές σε ασφαλιστικό και φορολογικό και σε συνδυασμό με τη κατάργηση των ελαχίστων αμοιβών και του πλάφόν στην έκπτωση για τις αμοιβές μελετών, ώθησαν χιλιάδες συναδέλφους στη φτώχεια, στην ανεργία, στην υποαπασχόληση, στην έξοδο από το επάγγελμα ή τη μετανάστευση.

Το τελευταίο διάστημα παρότι ο κλάδος φαίνεται να ανακάμπτει, οι αμοιβές των αυτό-απασχολούμενων μηχανικών δε φαίνεται να ακολουθούν την ίδια πορεία, καθώς η κατάργηση των ελαχίστων αμοιβών έχει παγιώσει ένα πολύ χαμηλό αντίτιμο για την εργασία που παρέχει ο αυτοαπασχολούμενος

μηχανικός. Η ύπαρξη νόμιμα κατοχυρωμένων ελάχιστων αμοιβών των αυτοαπασχολούμενων μηχανικών, ανάλογα με το είδος, το μέγεθος και τη δυσκολία της εκπονούμενης μελέτης και του παραγόμενου έργου, σε καμιά περίπτωση δεν αποτέλεσε «προνόμιο» του κλάδου των μηχανικών. Μέσω αυτών, εξασφαλιζόταν το δικαίωμα του αυτοαπασχολούμενου μηχανικού σε εισόδημα ικανό να του επιτρέπει να ζει αξιοπρεπώς, καθώς και η ποιότητα της παρεχόμενης εργασίας. Και αν 2011, η κατάργησή τους, πέρασε χωρίς ιδιαίτερες, έως και καθόλου αντιδράσεις από πλευράς των μηχανικών, με κύρια ευθύνη της διοίκησης ΤΕΕ, με την πρώτη του εφαρμογή και τη μη ύπαρξη ελάχιστης αμοιβής για τη ρύθμιση αυθαιρέτων, έγινε γρήγορα κατανοητό σε μεγάλη μάζα μηχανικών ποιον εξυπηρέτησε τελικά η έκθεση σε ελεύθερο ανταγωνισμό.

Μετά από 10 και πλέον χρόνια κρίσης το ελάχιστο που μπορεί να γίνει για τον κλάδο των αυτό-απασχολούμενων μηχανικών είναι η άμεση επαναφορά των ελάχιστων αμοιβών, ταυτόχρονα και με την επαναφορά του πλαφόν έκπτωσης στις μελέτες στο 80% του προϋπολογισμού. Η επαναφορά των παραπάνω, πέρα από το ότι θα διασφαλίζει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, στον αντίποδα της αγοραίας λογικής του κέρδους που έχει κυριαρχήσει στην σύγχρονη επαγγελματική πρακτική, θα κατοχυρώσει ξανά το κύρους του επαγγέλματος, μέσω της οικονομικής του ανεξαρτησίας από διάφορα ιδιοτελή συμφέροντα και με τη διασφάλιση της αξιοπρεπούς άσκησης του. Ακόμη, απαιτούμε την κατάργηση του ληστρικού τέλους επιτηδεύματος και τη θέσπιση αφορολόγητου ορίου και για τους ελεύθερους επαγγελματίες.

Τέλος, για την τόνωση του επαγγέλματος και την εξυπηρέτηση των διευρυμένων κοινωνικών αναγκών είναι αναγκαίο ένα μεγάλο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων στη κατεύθυνση ενός εναλλακτικού μοντέλου ανάπτυξης προς όφελος της κοινωνίας με εκτεταμένα προγράμματα εργατικής κατοικίας και σύγχρονες κοινωνικές υποδομές με περιβαλλοντικό σχεδιασμό.

Πώς μπορεί το ΤΕΕ να συμβάλει με ουσιαστικό τρόπο;

Επειδή το επόμενο διάστημα τα εργατικά σωματεία των μηχανικών θα προσέλθουν σε φάση συλλογικών διαπραγματεύσεων με τους εργοδοτικούς φορείς θεωρούμε ότι είναι σημαντικό να υπάρξει καταγραφή μετά τα χρόνια της οικονομικής κρίσης και του κορονοϊού, της μισθολογικής και εισοδηματικής κατάστασης των συναδέλφων καθώς και μια σειρά από ευρήματα που σχετίζονται με την καθημερινότητα στους χώρους εργασίας και τα μη μισθολογικά θέματα. Αυτή τη συμβολή μόνο μια μεγάλου δείγματος και ερωτηματολογίου έρευνα αντίστοιχη με αυτή που πραγματοποιούσε το Τεχνικό Επιμελητήριο και έπαψε τα χρόνια της κρίσης να εκπονεί μπορεί να πράξει. Θεωρούμε λοιπόν ότι η Αντιπροσωπεία κατά την συνεδρίαση της 19/11/2022 οφείλει να πάρει αυτή την απόφαση και να δεσμεύσει το ΤΕΕ ότι άμεσα θα προχωρήσει στην εκπόνηση μιας τέτοιας έρευνας, ορίζοντας και μια διαπαραταξιακή επιτροπή που θα συμμετέχει στην διαμόρφωση από κοινού με τους υπευθύνους της εταιρείας ερευνών που θα επιλεγεί και θα εισηγηθεί προς την ΔΕ το ερωτηματολόγιο με το οποίο θα διεξαχθεί η έρευνα. Η έρευνα οφείλει να περιλάβει ερωτήματα που σχετίζονται με την δραστηριότητα όλων των μορφών επαγγελματικής ενασχόλησης (μισθωτών ιδιωτικού, δημοσίου, μισθωτών με μπλοκάκι καθώς και των αυτοαπασχολούμενων συναδέλφων).